

Eduardo Zaplana i José Bono escorten el líder de Ciutadans, Albert Rivera, a l'esmorzar informatiu que va protagonitzar a Madrid el 28 de maig del 2013. Poc després llançaria Moviment Ciudadà, la plataforma d'expansió estatal del seu partit.

Els fills de papà i l'herència del negoci

Ciutadans arriba a les eleccions espanyoles del pròxim 20 de desembre en el seu millor moment. Un llibre de Josep Campabadal i Francesc Miralles investiga sobre els seus 10 anys de vida i els seus aliats.

Reportatge de Víctor Maceda

Són joves i de bona planta, uns professionals agressius ben mudats que semblen disposats a menjar-se el món, o com a mínim, Espanya sencera. Res a veure amb la dreta tradicional, de missa de diumenge i nostàlgica del franquisme. Són Ciutadans, el “Podemos de derechas” que el president del Sabadell, Josep Oliu, va demanar de crear el juny del 2014, poc després que Pablo Iglesias saltara d'una televisió de Vallecas al saló de casa de 46 milions de persones.

En realitat, Ciutadans va estar a punt de morir d'inanició. A les eleccions

catalanes del 2010, després d'haver obtingut un resultat pobríssim a les europees d'un any abans –a les quals va comparèixer de bracet de forces de l'entorn de l'extrema dreta–, va estar a punt de quedar-se fora del Parlament. La moneda va caure de cara, però, gràcies a l'allargament del debat sobre la reforma de l'Estatut català que va derivar, finalment, en la seua retallada i l'auge independentista.

D'allò fa només cinc anys, i ara en fa un, ningú no hauria dit que Ciutadans podria convertir-se en la segona força més votada a l'Estat espanyol, fins al

punt de condicionar-ne la governabilitat. Aquest impuls –i els aliats amb què han comptat– es descriu detalladament al llibre *De Ciutadans a Ciudadanos. La otra cara del neoliberalismo* (Foca), que acaben de publicar Josep Campabadal i Francesc Miralles. El primer, un enginyer barceloní dedicat al comerç exterior i membre de l'associació Democràcia Econòmica. El segon, un jove de Xàbia (Marina Alta), activista social i en defensa del territori, llicenciat en dret i ciències polítiques, que està especialitzat en consultoria en comunicació orientada al sector turístic.

Tots dos expliquen l'ascens imparable de Ciutadans, que relacionen no sols al suport d'una part de l'empresariat –en concret, de les empreses més avantguardistes de l'Íbex 35–, sinó també perquè “han llegit més bé que els altres no independentistes tot allò que ha succeït a Catalunya”, apunta Miralles, que, fent servir la mateixa ironia que traspua tot el llibre, encara afegeix: “Inés Arrimadas és de Jerez, però parla el català molt millor que Núria de Gispert. I mentre Pablo Iglesias es va passar la campanya electoral del 27S parlant dels avis andalusos i extremenyos, Ciutadans fins i tot s'ha permès el luxe de posicionar-se en contra de la reforma del Tribunal Constitucional promoguda pel PP”. Al seu parer, “la cúpula dirigent de Ciutadans no prové del món de les lletres, com el primer anticatalanisme, sinó d'un entorn financer i de negocis que els ha fet connectar amb àmplies capes de la població”, mentre a l'àmbit estatal “han entès a la perfecció el canvi de la piràmide poblacional”. “A diferència de Podem, Ciutadans sí que és conscient que el 80% de la població posseïx algun habitatge. Molts no volen un canvi radical, sinó que es faça neteja, que no els roben i que els rebaixen la quota d'autònoms”, rebla Miralles.

Campabadal assenyala un altre punt fort del partit taronja: el de la comunicació. “No li han dit *no* a ningú, i és així com han aconseguit sortir pertot arreu. Si us hi fixeu, al Parlament de Catalunya, Albert Rivera només hi anava cada 15 dies, quan hi havia la sessió de control al president”.

En aquest sentit, els titulars amables del diari *El País* han cridat molt l'atenció. Gairebé tant com la intenció de vot de les seues enquestes, encarregades a l'institut Metroscopia. Segons Miralles, “perquè entre accionistes de referència del grup Prisa, hi destaca la gran banca, i potser també perquè li buscaven un soci al PSOE, una jugada que no els ha acabat d'eixir massa bé”.

Una opinió compartida per Campabadal, per a qui “el desig de Ciutadans és lligar un acord amb Pedro Sánchez

que es pugui vendre des de la centralitat i que deixi fora els dos extrems, el PP i Podem”. “Per això, quan va aparèixer la primera enquesta que col·locava Podem en el primer lloc, Metroscopia va afanyar-se a publicar-ne una en què Ciutadans entrava de manera aclaparadora”, recorda.

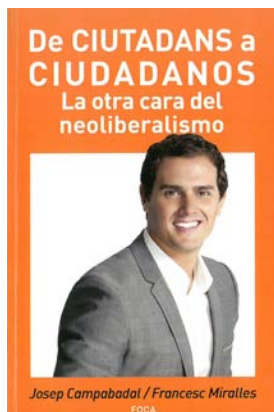
Per què no va acabar de quallar UPyD i sí que ho ha fet Ciutadans? Aquest és un altre interrogant que el llibre tracta de respondre i que els seus autors condensen en dues frases.

Miralles diu que “UPyD té uns principis, és bastant més dogmàtic, mentre Ciutadans s'ha llançat a fitxar gent d'uns altres partits, sense fixar-se en el currículum”. Campabadal, de la seua banda, opina que “a nivell de discurs, les diferències són gairebé irrelevantes, però quant a la praxi, sí que hi ha diferències notables: UPyD ha sigut més seriós en la lluita contra la corrupció, i Ciutadans, en canvi, ha estat capaç de deixar fora de

les llistes Carmen Pérez, la seua diputada més batalladora en aquesta matèria, i d'arribar a pactes amb el trànsfuga Eduardo Tamayo i el no menys polèmic Miguel Durán”.

Unes contradiccions que s'estenen al terreny de les finances. I és que Ciutadans es presenta com una formació transparent, però tal com destaca Campabadal, “la informació que hi ha penjada al seu web és

antiga i no permet de resseguir la pista del seu finançament; en tot cas, tenint en compte l'elevat nombre de tanques publicitàries que van contractar a les eleccions catalanes i el *mailing* que van contractar, sembla clar que han rebut un suport extern important”. De fet, continua Campabadal, “Ciutadans ha estat molt murri a l'hora de fer veure que, en contra d'una percepció generalitzada, no són un invent de l'Íbex: es presenten com un partit anti-Íbex, que va contra les elits extractives i el capitalisme d'amiguets, però a l'hora de la veritat no ha dubtat a donar suport el PP madrileny i el PSOE andalús, tal com demanava la gent que ostenta el poder a Espanya des del 1939, si fa no fa”.

El Temps

Nova maqueta

Nous opinants

Nou format

Nou Temps

Ja al teu quiosc

Per fer-te
 subscriptor entra a
www.eltamps.cat
 escriu-nos a
subscripcions@eltamps.cat
 o telefona al
902131025.

Us atndrem de
 9.00 a 14.00 hores

→ Miralles completa aquest punt de vista –“ha quedat clar que hi havia una *Tangentopolis* espanyola, que es pagaven comissions, i un sector de l'empresariat està interessat a fer net, ni que siga per tal de pagar una mica menys”– i Campabadal tampoc no oblidava que fou Alfonso Guerra, ex-vice-president del Govern espanyol, qui “els va presentar la persona que va pagar la primera seu de Ciutadans”.

No sols Guerra va aplanar-li el camí a Rivera. El també socialista José Bono –ex-president de Castella-la Manxa, ex-ministre de Defensa i ex-president del Congrés–, va fer-li costat a la seua conferència a Madrid del 28 de maig del 2013, quan el procés sobiranista ja havia agafat volada i Ciutadans dissenyava la seua expansió a la resta de l'Estat. Un acte coapadrinat per un altre ex-president de luxe, Eduardo Zaplana, l'actual president del Club Siglo XXI, que, tal com s'explica en el llibre, ha afavorit la implantació de Ciutadans al País Valencià gràcies a la captació de *cèl·lules* zaplanistes a les comarques més meridionals. Tan sols la comunitat de Madrid compta més militants de la formació.

El llibre, és clar, no defuig els afers foscos que envolten el partit taronja. De Jordi Cañas a Javier Nart, passant per la madrilenya Eva Borox, no són pocs els que, abans i tot de *tocar poder*, ja s'han vist esguitats per diverses irregularitats, sobretot de caire fiscal.

“En general, és gent que s'ha mogut per l'oportunisme, que no és tan patriota com podria semblar, sinó que els interessa Espanya com el país on pots enriquir-te més ràpidament”, rebla Miralles. “En realitat, l'hegemonia sociològica no ha sigut conservadora, els èxits electorals del PP no s'han sustentat sobre la bandereta espanyola i els sants, sinó que han pivotat sobre la bombolla immobiliària i un determinat model de gestió. I Ciutadans, que estava condemnat a ser absorbit per UPyD, va rebre la sentència del Constitucional com el seu salvavides”, afegeix.

Dalt, Francesc Miralles, i a sota, Josep Campabadal, autors del llibre *De Ciutadans a Ciudadanos. La otra cara del neoliberalismo*, que s'acaba de publicar.

“És cert, era el seu moment més crític, i això els va permetre recuperar-se”, confirma Campabadal. “Ciutadans és un partit nascut per debatre sobre l'eix nacional, i a aquesta sentència, li van saber treure molt més suc que no el PP, qui havia presentat el recurs d'inconstitucionalitat. A més, han enfonsat el PSC, que fa quatre anys manava pertot arreu i ara és testimonial”.

Un futur ‘rajoyesco’

Cap dels dos no qüestiona una possible investidura de Mariano Rajoy, si és que, segons s'intueix, els vots dels diputats de Ciutadans esdevenen fonamentals.

Rivera va anunciar la setmana passada –tal com va advertir la CUP en pre-campanya, en aquest cas a Artur Mas– que no investiran Rajoy, però Josep Campabadal pensa que aquest tràmit trigaria “dos minuts” a materialitzar-se. “Al capdavant, farien com a Madrid i a Andalusia. Si no sumen amb el PSOE, com sembla que passarà, faran una suma amb el PP ‘en favor de l'estabilitat i d'un Govern fort per acurar els reptes... En tot cas, sense entrar al Govern”.

Una estratègia que, no obstant això, amaga alguns riscos. El més important de tots, no rendibilitzar els possibles èxits i ser corresponsables dels possibles fracassos. “És evident que, així que passin de moda, seran penalitzats per les polítiques a què han donat suport. Acaben d'aprovar d'incrementar el pressupost de Canal Sur i ningú no els ha criticat per això, però quan siga el moment, tindran la seua penitència”, sentència Campabadal.

Francesc Miralles també preveu un pacte PP-Ciutadans que permeta la continuïtat de Rajoy a la Moncloa, però alhora, es mostra escèptic respecte la durada d'aquest experiment. “És previsible que siga una legislatura curta, de 18 mesos, en què es reforme la llei electoral i poca cosa més. En aquest sentit, Podem ha estat intel·ligent a l'hora d'atreure aliats territorials a curt i mitjà termini, i Ciutadans, al seu torn, es veurà afavorit per l'extinció progressiva dels votants populars i socialistes”.

Siga com siga, si cap formació arriba en un moment dolç a la cita del 20 de desembre, aquesta formació és Ciutadans. L'escenari els resulta propici com a ningú més. Són uns fills de papà –de diversos papàs– que no es conformen a heretar el negoci algun dia, sinó que volen gestionar-lo des de ja mateix. I cada dia s'hi veuen més a prop. ●